

Україна надала згоду на оприлюднення звіту про стан виконання анти- корупційних рекомендацій GRECO

Україна надала згоду Групі держав Ради Європи проти корупції (GRECO) на оприлюднення звіту щодо стану виконання Україною антикорупційних рекомендацій, наданих нашій державі за результатами першого та другого раундів оцінки. Про це повідомив Міністр юстиції Олександр Лавринович за підсумками засідання Уряду 29 червня.

За словами Міністра юстиції, такий дозвіл надається згідно з правилами і практикою GRECO стосовно оприлюднення державами звітів щодо виконання антикорупційних рекомендацій. У ході урядового засідання Кабінет Міністрів ухвалив відповідне протокольне рішення.

Олександр Лавринович повідомив, що після надання GRECO доступу до зві-

ту документ буде перекладено українською мовою та оприлюднено на сайті Міністерства юстиції України.

Такий крок, зазначив Міністр, сприятиме забезпеченню прозорості у діяльності Президента та Уряду України.

Олександр Лавринович нагадав, що про виконання рекомендацій GRECO Україна прозвітувала у травні 2009 року. При цьому, GRECO зазначило, що виконаними вважаються 8 антикорупційних рекомендацій, 17 рекомендацій – виконані частково.

У зв'язку з цим Україні було запропоновано у січні 2011 року підготувати інформацію про хід реалізації саме тих рекомендацій GRECO, які вважалися виконаними частково. Додатковий звіт про стан виконання Україною вказаних рекомендацій GRECO був затверджений на 51-му пленарному засіданні цієї організації, яке відбулося у травні 2011 року.

*** Україна приєдналася до Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO) 1

січня 2006 року. Тим самим держава надала згоду проходити оцінку з боку GRECO щодо імплементації в національне законодавство положень Кримінальної та Цивільної конвенцій Ради Європи проти корупції, Керівних принципів боротьби з корупцією Ради Європи, прийнятих у рамках виконання Програми дій проти корупції, схваленої Радою Європи.

Перші два раунди оцінювання України було проведено у 2006 році, а у березні 2007 року за їх результатами затверджено звіт із 25 рекомендаціями GRECO.

До 1 січня 2013 року Мін'юст утворить регіональні центри з надання безоплатної правової допомоги

До 1 січня 2013 року Міністерство юстиції утворить при управліннях юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Як повідомив Міністр юстиції Олександр Лавринович, таке положення міститься в Законі України «Про безоплатну правову допомогу», який був підписаний Президентом України 30 червня 2011 року. Прикінцевими та перехідними положеннями Закону передбачено поетапне набрання ним чинності, після початку діяльності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

За словами Міністра юстиції, Закон «Про безоплатну правову допомогу», що був роз-

роблений Міністерством юстиції України, спрямований на створення механізму реалізації права кожного на безоплатну правову допомогу, закріпленого статтею 59 Конституції України, якою, зокрема, передбачено, що у випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно.

Законом передбачається створення взаємопов'язаних складових системи безоплатної первинної правової допомоги та безоплатної вторинної правової допомоги, диференційовано зміст права на первинну та вторинну безоплатну правову допомогу. У цілому Законом України «Про безоплатну правову допомогу» визначаються підстави і порядок надання безоплатної правової допомоги, суб'єкти надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання такої допомоги, повноваження органів виконавчої влади у зазначеній сфері, порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб з питань надання безоплатної правової допомоги та інше.

Крім того, повідомив Міністр, на сьогодні право на безоплатну правову допомогу для певних категорій осіб закріплюється низкою законів України. Зокрема, це особи, визначені законами України «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні», «Про статус ветеранів війни і гарантії їх соціального захисту», «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду», «Про психіатричну допомогу», «Про біженців», «Про соціальні послуги», «Про охорону дитинства» тощо.

Саме з прийняттям цього Закону буде забезпечено реалізацію та механізм надання безоплатної правової допомоги таким особам, наголосив глава Мін'юсту.

Викладена у Законі модель управління системою безоплатної правової допо-

моги передбачає покладення на Міністерство юстиції функцій загального управління надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, що враховує положення Концепції формування системи безоплатної правової допомоги в Україні, затвердженої Указом Президента України від 9 червня 2006 року № 509, щодо адміністрування цієї системи.

Так, передбачається безоплатне надання первинної правової допомоги (надання правової інформації, консультацій, роз'яснень з правових питань, складання документів правового характеру) кожній особі, тобто громадянам України, іноземцям, особам без громадянства, в тому числі біженцям, які перебувають під юрисдикцією України.

Безоплатну первинну правову допомогу надаватимуть органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, фізичні особи та юридичні особи приватного права, спеціалізовані установи. Зокрема передбачено, що органи місцевого самоврядування можуть утворювати спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правової допомоги.

Надання безоплатної вторинної правової допомоги, а саме: захист від обвинувачення; здійснення представництва інтересів осіб; складання процесуальних документів, – передбачено лише для вразливих категорій осіб (малозабезпечені особи, діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, безпритульні діти, діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї; особи, на яких поширюється дія Закону України «Про біженців» (до моменту прийняття рішення про надання статусу біженця та у разі, якщо особа оскаржує рішення щодо статусу біженця, ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Бать-

ківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань та інші).

Також право на безоплатну вторинну правову допомогу, в обсягах, визначених Законом, матимуть особи, до яких застосовано адміністративне затримання чи адміністративний арешт, підозрювані у вчиненні злочину особи, які затримані органами дізнання та слідства; особи, до яких як запобіжний захід обрано взяття під варту та особи, у справах яких відповідно до положень Кримінально-процесуального кодексу України участь захисника є обов'язковою.

Відповідно до положень Закону, безоплатна вторинна правова допомога надаватиметься центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та залученими ними адвокатами.

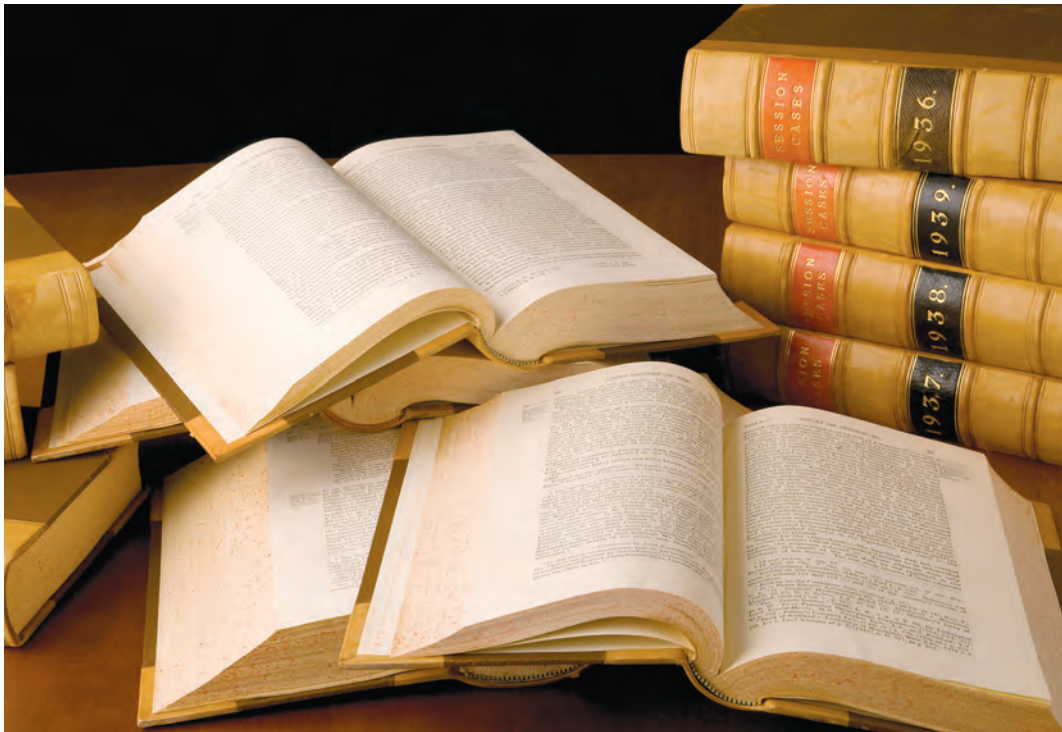
Міністерство юстиції України поетапно, до 1 січня 2013 року, має утворити такі центри при головних управліннях юстиції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Міністр юстиції наголосив, що прийняття Закону України «Про безоплатну правову допомогу» є вагомим кроком до виконання Україною її міжнародних зобов'язань у сфері прав людини та запровадження європейських стандартів у сфері надання правової допомоги широкому колу осіб та забезпечення доступу до правосуддя.

Під час проведення Євро-2012 очікується збільшення попиту на проведення окремих видів судових експертиз

У період проведення в Україні Чемпіонату Європи з футболу 2012 року можуть стати особливо актуальними питання проведення окремих видів судових експертиз. Про це заявила начальник Управління експертного забезпечення правосуддя Міністерства юстиції Людмила Головченко в інтерв'ю газети «Правовий тиждень», яке вийшло друком 5 липня.

Зокрема, за словами Людмили Головченко, слід очікувати збільшення попиту на проведення вибухотехнічних експертиз, хімічних експертиз із дослідження наркотичних засобів та їх аналогів, а також мистецтвознавчих експертиз з дослідження творів мистецтва, ікон, орденів тощо.

Тому, за словами начальника Управління Мін'юсту, на теперішній час постає питання про збільшення експертів-фахівців у цих галузях знань.

Це питання є актуальним, враховуючи вже теперішнє велике навантаження на судових експертів. Так, наприклад, у 2010 році, у порівнянні з 2009, кількість експертиз, проведених експертними установами, збільшилася на 1 500. Водночас, значно збільшилася їх складність. Якщо раніше під час призначення експертизи експертові на вирішення ставилось два-три питання, то тепер ставляться від 20 до 100, а інколи і більше. У таких експертизах можуть бути задіяні три – чотири експерти.

Людмила Головченко зазначила, що на сьогодні є потреба у збільшенні штатної чисельності судово-експертних установ. Зокрема, для установ Мін'юсту додаткова потреба у судових експертах становить близько 100 одиниць по всіх регіонах України. Штатна чисельність експертних установ не змінювалася з 2007 року.

Мін'юст оприлюднив проект Кримінального процесуального кодексу України

Міністерство юстиції оприлюднило на своєму сайті для ознайомлення проект Кримінального процесуального кодексу України.

Як повідомив голова Робочої групи при Президентові України з питань реформування кримінального судочинства, Міністр юстиції Олександр Лавринович, на сьогодні проект готується для передачі на експертизу до Європейської комісії "За демократію через право" (Венеціанська комісія). Зо-

крема, триває переклад проекту Кодексу англійською мовою.

Олександр Лавринович нагадав, що положення нового проекту Кримінального процесуального кодексу України було ухвалено під час засідання Робочої групи з питань реформування кримінального судочинства, яке відбувалось 16 червня цього року під головуванням Президента України.

Ключовими новелами нового проекту встановлюється процесуальна рівність та змагальність сторін; підвищуються права підозрюваних; розширюються права потерпілого; оновлюється процедура досудового розслідування; удосконалюється процедура судового контролю, забороняється повернення справ на додаткове розслідування, удосконалюється процедура оскарження судових рішень.

Проект нового Кримінального процесуального кодексу розроблявся на основі напрацювань попередніх років, які частково були покладені в основу раніше роз-

роблених проектів Кодексу. У ньому також враховані пропозиції державних органів, які здійснюють правозастосовчу діяльність у сфері кримінальної юстиції, та провідних вищих навчальних закладів України.

На розгляд Верховної Ради проект планується винести вже цього року.

Кабмін пропонує виключити свідочтва адвокатів та нотаріусів з переліку документів дозвільного характеру

Кабінет Міністрів пропонує виключити з переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності свідочтва про право на заняття адвокатською діяльністю та про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Як повідомив Міністр юстиції Олександр Лавринович, відповідний проект закону, який був розроблений Міністерством юстиції, ухвалено 6 липня, під час засідання Уряду.

Такі зміни до Закону «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», за словами Міністра юстиції, пропонується внести з огляду на те, що ані адвокатська, ані нотаріальна діяльність не може вважатися господарською діяльністю.

Так, представники адвокатури, згідно з Конституцією України та Закону «Про адвокатуру», повинні сприяти захисту прав, свобод та представляти законні інтереси громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, юридичних осіб, подавати їм іншу юридичну допомогу. При цьому, відповідно до положень статті 13 Закону України «Про адвокатуру» рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю або про відмову у видачі свідоцтва приймається атестаційною палатою кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Крім того, виходячи з положень Закону України «Про нотаріат», нотаріальна діяльність полягає у вчиненні нотаріусами, а також іншими, визначеними у Законі особами, нотаріальних дій. Статтею 3 вказаного Закону передбачено, що нотаріус не може займатися, зокрема, підприємницькою діяльністю. Нотаріус не є суб'єктом господарської діяльності, тому свідоцтво про право на заняття нотаріальною діяльністю не може вважатися документом дозвільного характеру у значенні, наведеному у Законі України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Разом з тим, особливістю документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності є те, що вони видаються суб'єктам господарювання для здійснення ними господарської діяльності.

З огляду на це, зазначив Олександр Лавринович, Кабінет Міністрів пропонує привести перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності у відповідність до вимог Конституції та законів України.

Як повідомлялося, Закон України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» був ухвалений Верховною Радою 19 травня 2011 року.

Нагородження

За особисті досягнення у виконанні завдань, пов'язаних з розбудовою демократичної та правової держави, високий професіоналізм та з нагоди професійного свята – Дня державної служби відомчою заохочувальною відзнакою Міністерства юстиції України – Почесною грамотою Міністерства юстиції України нагороджено:

Ковтун Світлану Миколаївну – начальника відділу правової роботи і представництва у судах, аналізу та адаптації законодавства у сфері державної служби до законодавства ЄС юридичного департаменту Головного управління державної служби України;

Красника Вадима Володимировича – головного спеціаліста відділу правової роботи і представництва у судах, аналізу та адаптації законодавства у сфері державної служби до законодавства ЄС юридичного департаменту Головного управління державної служби України.

За багаторічну сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків, високий професіоналізм та з нагоди 55 – річчя від дня народження

відомчою заохочувальною відзнакою Міністерства юстиції України – оголошено Подяку Міністра юстиції України:

Крайсвітній Наталії Дмитрівні – заступнику начальника відділу організаційного забезпечення, документування, контролю та розгляду звернень громадян Головного управління юстиції у Запорізькій області.

За значний особистий внесок у реалізацію державної правової політики, заслуги у розвитку вітчизняної архівної справи та з нагоди 70-річчя від дня народження відомчою заохочувальною відзнакою Мініс-

терства юстиції України – Почесною грамотою Міністерства юстиції України нагороджено **Пирога Руслана Яковича** – головного наукового співробітника Інституту історії України Національної академії наук України, доктора історичних наук, професора.

За вагомий особистий внесок у розвиток судової експертизи, багаторічну сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків та з нагоди професійного свята – Дня судового експерта відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства юстиції України – нагрудним знаком «За заслуги у розвитку судової експертизи» нагороджено:

Курильову Олену Франтишківну – директора Львівського науково-дослідного інституту судових експертиз;

Лозового Андрія Івановича – директора Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз;

Бутрина Володимира Володимировича – завідувача Тернопільським відділенням Київського науково-дослідного інституту судових експертиз;

Тихонову Віру Іванівну – старшого наукового співробітника лабораторії криміналістичних досліджень Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз;

Лошманову Галину Василівну – старшого наукового співробітника лабораторії судових трасологічних, балістичних, вибухотехнічних досліджень та технічних досліджень документів Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз;

Оголошено Подяку Міністра юстиції України:

Василенку Григорію Петровичу – завідувачу Чернігівським відділенням Київського науково-дослідного інституту судових експертиз;

Стародубову Ігорю Вадимовичу – заступнику директора Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності;

Сабадашу Володимирі Вікторовичу – провідному науковому співробітнику лабораторії судових інженерно-транспортних, пожежно технічних, електротехнічних досліджень і досліджень у галузі охорони праці та безпеки життєдіяльності Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз;

Шаблі Олександрі Миколайовичу – завідувачу лабораторією математичного моделювання та автоматизації експертних досліджень Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз;

Свістуну Ігорю Сергійовичу – науковому співробітнику Житомирського відділення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз.

За особисті досягнення у виконанні завдань, пов'язаних з розбудовою суверенної, демократичної, правової держави, формування у громадян правового світогляду, зразкове виконання службових обов'язків та з нагоди 50 – річчя від дня народження відомчою заохочувальною відзнакою Міністерства юстиції України – Почесною грамотою Міністерства юстиції України нагороджено

Панасюк Валентину Петрівну – начальника відділу кадрової роботи та державної служби Головного управління юстиції у Волинській області.

.